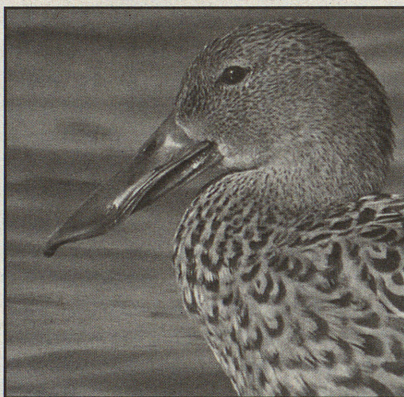

Els nostres aucells

El cullerot

Pere Vicens ¹

Femella de cullerot. Foto: M. Rebassa

El cullerot *Anas clypeata* és un anàtida de mida mitjana grossa. Fa entre 49 i 52 cm des de la punta del bec a la punta de la coa i entre 70 i 84 cm de punta a punta d'ales. Els mascles pesen entre 530 i 1100 grams i les femelles són una mica més lleugeres, pesant entre 500 i 700 grams.

La seva distribució mundial és pròpia d'Euràsia i Amèrica del nord, criant des d'Alaska als Grans Llacs amb una important hivernada a la zona de Califòrnia-Mèxic i a la zona costanera de l'Atlàntic. A Europa cria des de França a Sibèria i hiverna majoritàriament als voltants de la ribera de la mediterrània. Altres poblacions hivernals davallen fins els grans llacs africans i també des de l'Índia fins el Japó. A la península Ibèrica la població hivernant està

xifrada en un mínim de 100.000 ex. i la població reproductora és de pocs centenars de parelles, sobretot a Doñana i a les llacunes castellanies i manegues. A les Balears es presenta com un hivernant regular i abundant a Mallorca (sobretot a s'Albufera, on es censen entre 1000 i 1300 ex. cada hivern, però també són presents a s'Albufereta, al Salobrar i a les basses de s'Avall). És un hivernant moderat a Menorca i escàs a Eivissa i a Formentera. Des de l'any 2001 hi ha una petita població reproductora a s'Albufera, d'entre 2 i 4 parelles.

Com totes les ànneres, està molt estretament lligat a l'aigua i presenta les característiques típiques: unes cames curtes i uns cos molt compacta, aplanat i allargat; els dits membranats, les plomes impermeables i una excel·lent capacitat natatòria i de vol. Però la major particularitat és la que li dona el nom: un enorme bec ample i llarg en forma de pala que li serveix per a filtrar les aigües poc fondes a la recerca de petits crustacis, insectes, plàncton o llavors, dels quals s'alimenta.

La identificació dels mascles adults no és gaire problemàtica a l'hivern i a la primavera, quan presenten uns colors molt cridaners: el cap verd fosc; el coll, el pit i el cul de color blanc amb una vistosa i ampla

(¹) ornitologia@gobmallorca.com

àrea carabassa als costats i a la panxa. Les ales tenen el mirallet verd i en vol destaca una àrea de color de cel a les cobertores superiors de les ales.

Però quan muden i queden en plomatge "d'eclipsi", a l'estiu i a la tardor, la cosa es complica perquè s'assemblen molt a les femelles i als joves d'altres espècies de mida semblant. Llavors hem de mirar altres detalls típics d'aquesta espècie: el bec gros i pla és inconfusible i és el que més destaca, però també hem de fixar-nos amb que tenen una estructura corporal típica amb el cul relativament aixecat, creant un angle molt pronunciat entre el cap i l'esquena. Amb tot, és possible des- triar els mascles perquè sempre tenen el cap més fosc, el bec negre i l'ull groc, molt visible i cridaner. Les femelles sempre tenen els ulls negres i el bec de color més clar, amb tons rosats. Els exemplars joves són semblants a les femelles però tenen la coloració general més terrosa i uni-

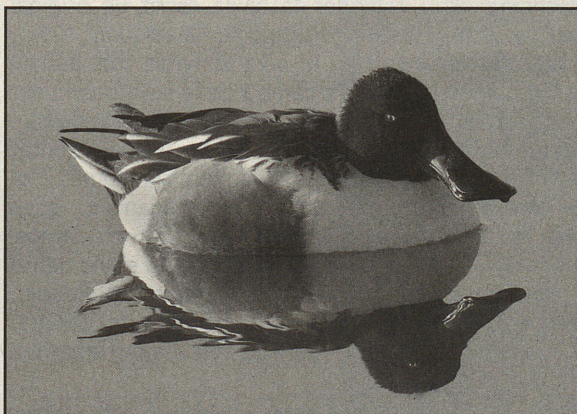

Masle en eclipsi. Foto: M. Rebassa

forme. Els mascles joves, a més, comencen a pintar l'ull de color groc.

Un grup de culterots és identificable al vol per la seva mida grossa i per la silueta rompuda degut al bec, gran i ample, caigut cap avall. Comparat amb el d'altres anàtides, el seu vol en grup és potent, compacte i agrupat (volen molts junts), diferent del vol més desordenat i caòtic del collverd *Anas platyrhynchos*.

Malgrat ser una au poc sorollosa, és possible identificar perfectament els sons dels mascles: un "dzep... dzep... dzep..." sec i curt. La femella té uns sons semblants als dels collverds però més fluïxos i aspres, difícils de diferenciar.

Masle. Foto: B. Perelló (foto.webverd.com)